Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem NUMER NASTĘPNY WYJDZIE DNIA 20 b.m.

Nr. 6 WARSZAWA, DNIA 6 LUTEGO 1937 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWA

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy wychodzi co sobota

METODY FINANSOWANIA ZBROJEŃ

Wzmocnienie sił obronnych Polski, obecnie podjęte, nasuwa rozważania nad różnymi metodami finansowania zbrojeń.

Jest rzeczą oczywistą, że pokrywanie wydatków na cele militarne z wpływów budżetowych może być dokonywane tylko w rozmiarze ograniczonym, — ograniczonym rozmiarami budżetu zwyczajnego. Wpływy te z reguły nie mogą starczyć na pokrycie kosztów większych zbrojeń — tym bardziej, gdy zbrojenia są tak wielkie, jak obecnie — we wszystkich bez wyjątku krajach.

A jednak na przedsięwzięcie to, tak trudne, że prawie niewiarygodne, waży się teraz W. Brytania. Wydatki na jej zbrojenia w roku bieżącym dosięgnąć mają 150 mil. f., czyli 4 mild. zł. Jest to szacunek tymczasowy i dojdzie on zapewne do sumy znacznie większej. Dla pokrycia owych 150 mil. f. miano emitować pożyczkę długoterminową; koła finansowe ogłoszenia subskrypcji lada chwila się spodziewały. Tymczasem jednak powstała silna opozycja zarówno wśród teoretyków — ekonomistów jak i wśród sfer gospodarczych i finansowych. Dowodzono, że pożyczka ta — rzecz pozornie paradoksalna — przyczyni się w silnym stopniu do inflacji i tendencyj spekulacyjnych.

Ze stanowiska poglądów uchodzących u nas za bezsporne pożyczka, gdy wypuszczona zostaje na rynek, musi doprowadzić do skurczenia się obiegu pieniężnego, redukcji kredytów, podrożenia pieniądza. Jest to pogląd, wygłaszany nawet przez osobistości urzędowe. Polega on wszakże na konfuzji pojęć.

Pożyczka, zaciągnięta na cele konsumcyjne, na wypłatę wynagrodzeń urzędników administracji, na wydatki niegospodarcze, w rzeczy samej rozprasza wypożyczone kapitały i sprawia, że ponowne ich nagromadzenie trwa dość długo. Tymczasem zaś następuje zmniejszenie się płynności rynku pieniężnego i kapitałowego, kurczenie się kredytów i podrożenie stopy procentowej.

Inaczej sprawa zachodzi, gdy pożyczka przeznaczona jest na inwestycje lub zbrojenia. Wtedy kapitały, ulokowane w emitowanej pożyczce, skierowane są do produkcji i służą do pokrycia zamówień, udzielonych przemysłowi. Kapitały te powracają w przeważnej części szybko do instytucyj kredytowych na rachunki bieżące w postaci funduszów obrotowych, zysków i oszczędności.

Szybkie upłynnienie rynku następuje zwłaszcza wtedy, gdy pożyczkę obejmują banki, jak to miały uczynić banki angielskie z wspomnianą wyżej pożyczką 150 mil. f. Instytucje te bowiem użyłyby na ten cel wkładów swej klienteli, wkrótce zaś potem otrzymały nowe wkłady mające swe źródło w pożyczce. Kapitały — owe pierwotne wkłady posłużyłyby do wytworzenia nowych kapitałów. Widzimy, to wszędzie gdzie zamówienia państwowe finansowane są drogą pożyczek.

Ponieważ w Anglii ożywienie gospodarcze jest obecnie silne, a płynność i obfitość gotówki duża, zachodzi tam obawa, że teraźniejsza pomyślna koniunktura przerodzi się w nadmierną, spekulacyjną ekspansję obrotów, wzrost cen, kursów i płac, czyli t. zw. przez Anglików „boom". Wobec tego że pożyczka zwiększyłaby znacznie płynność rynku, obawy przed „boomem" stały się bardzo żywe — tym bardziej, że pokredytowe przemysłu i handlu stale się wzmagają.

Angielskie koła gospodarcze i finansowe doszły przeto do przekonania, że lepiej ponieść gorzką ofiarę w postaci zwiększonych podatków, niż narażać na zwichnięcie tak pomyślnie rozwijającą się koniunkturę. Koła te domagają się podwyższenia podatków, zamiast dokonania emisji.

Powyższy wypadek należy uważać za wyjątkowy. Nie będzie on mógł być powtórzony, gdyż wydatki zbrojeniowe posiadają rozmiary zbyt wielkie, aby mogły być pokryte nawet przez najbardziej wysokie opodatkowanie.

Główną tedy metodą finansowania zbrojeń pozostaje pożyczka. Prawda, połączona ona bywa z czerpaniem funduszów również z dochodów budżetowych. Obie te metody razem — są stosowane w Niemczech bardzo umiejętnie. Wysokie zyski, osiągane przez przedsiębiorców na zamówieniach państwowych, są zręcznie zgarniane przy pomocy różnych zarządzeń skarbowych i używane do pokrycia wydatków zbrojeniowych.

Co do pożyczki, to w czasach obecnych, gdy kredyt zagraniczny jest rzadkością, bywa ona z reguły wewnętrzna. Zaciągana jest zazwyczaj w postaci obligów państwa krótkoterminowych: bonów, weksli i skryptów różnego rodzaju. W miarę zaś możności, płynny ten dług jest konsolidowany przy pomocy pożyczki długoterminowej.

Zdarza się wyjątkowo, że pożyczkę można uzyskać za granicą. Anglia udzieliła jej Chinom i Kanadzie, Francja — Polsce i Czechosłowacji, ta ostatnia — Rumunii.

Co do skutków finansowo — gospodarczych wynikających ze zbrojeń i z operacyj kredytowych, których te zbrojenia wymagają, to niewątpliwie, obrona państwa wymaga od obywateli bezwzględnej ofiary nie tylko z mienia, lecz i z życia. Obowiązzek ofiary jest niezależny od jej rozmiarów. Ale nie zwalnia to ekonomisty od obliczenia skutków, które wysiłek obronny za sobą pociąga w zakresie gospodarczo — finansowym. Musi on skutki te odmierzyć i wagę ich oszacować.

Wyniki te dadzą się krótko ująć w sposób następujący:

Efekt gospodarczy zamówień zbrojeniowych jest w pierwszej fazie taki sam, jak wszelkich w ogóle zamówień przemysłowych. Zwiększają one produkcję, obroty, zatrudnienie, zyski. Ale ponieważ wytworzone przedmioty nie są ani dobrami konsumcyjnymi ani inwestycyjnymi, służącymi do użytku bezpośredniego lub produkcji, wynik jest ten, że obieg pieniężny pomnaża się (wskutek zapłaty za owe zamówienia), natomiast, ilość dóbr konsumcyjnych i inwestycyjnych nie zwiększa się. W tych warunkach ceny tych dóbr muszą podlegać tendencjom zwyżkowym. Jest to rzecz stwierdzona, że wielkie zbrojenia pociągają za sobą zawsze zwyżkę cen, — zawsze, o ile na ceny nie wywiera się nacisku administracyjnego, jak w Niemczech lub we Włoszech.

Wspomniano wyżej, że zbrojenia działają pobudzająco na produkcję i obroty. Działają jednak tak długo, póki trwają. Nie działają „nakręcająco", t. j. nie wywołują procesów gospodarczych innych, które już w dalszym ciągu samoczynnie się rozwijają, jak to zachodzi np. przy produkcji dóbr wytwórczych.

Co do ciężarów, które wynikają z obsługi długów na przyszłość, to w fachowej prasie niemieckiej i oświadczeniach urzędowych powtarzany jest często pogląd, że jest to tylko „Vorbelastung" (obciążenie antycypowane). Tak jednak nie jest. Przedmioty uzbrojenia nie stanowią inwestycyj, które by bezpośrednio czy pośrednio stały się źródłem dochodów i które mogłyby być dla celów obsługi owego długu opodatkowane. Obsługa ta pokrywana być musi w przyszłości z procesów gospodarczych nie mających z produkcją zbrojeniową żadnego związku.

Widzimy przeto, że ze stanowiska gospodarczo — finansowego ofiara, wymagana przez zbrojenia, jest ciężka i usprawiedliwia w zupełności wysiłki rządów rozumnych zmierzających do międzynarodowego porozumienia w sprawie ograniczenia zbrojeń.

R. T.

Składajcie ofiary na pomoc zimową Konto P. K. O. 70200

R. K.

OSTATNIE PRZEMIANY WALUTOWE
(AKCJA DOSTOSOWAWCZA)

Ostatni zeszyt publikacji „Société de Banque Suisse“ z grudnia z. r. przynosi niezmiernie ciekawe uwagi dotyczące zmian walutowych w ostatnich miesiącach, które poniżej podajemy w obszernym streszczeniu.

Zanim omówione zostaną zdarzenia walutowe z września 1936 należałoby wspomnieć, że od czasu, w którym Wielka Brytania odstąpiła od waluty złotowej (21 września 1931), do chwili dewaluacji dolara amerykańskiego (19 kwietnia 1933) — 36 walut odstąpiło od standardu złotego lub zmieniło swój ustawowy parytet. Od roku 1933 zdewaluowane zostały dalsze waluty a w szczególności waluty srebrne (Chiny, Mandżuko, Hongkong), Czechosłowacka korona (17 lutego 1934), belga (1 kwietnia 1935) i gulden gdański (2 maja 1935). Włochy 26 maja 1934 a Polska 26 kwietnia 1936 musiały zaprowadzić u siebie ograniczenia dewizowe, tak że w końcu tylko w trzech państwach, a mianowicie w Francji, Holandii i Szwajcarii utrzymał się wolny złoty standard taki, jaki wprowadzono w latach przed kryzysem. Te trzy państwa, ostatni przedstawiciele bloku złotego, musiały jednak we wrześniu 1936 dostosować swoje waluty do innych walut uprzednio zdewaluowanych.

Rozstrzygającym zdarzeniem, które spowodowało cały szereg kroków dostosowawczych walut, była francusko - angielsko - amerykańska deklaracja z dnia 25 września 1936, do której następnego dnia przystąpiła Belgia, a dnia 23 listopada 1936 Holandia i Szwajcaria.

W ślad za tą deklaracją nastąpiły rokowania między Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią i Francją w sprawie technicznego przeprowadzenia współpracy. Ponieważ nie istniał wolny obrót złotem w tych trzech państwach, należało porozumieć się co do sposobu wzajemnej wymiany dewiz na złoto przez fundusze wyrównawcze walut lub fundusze stabilizacyjne każdego z tych państw. Rokowania te doprowadziły do układu, regulującego stosunki między tymi trzema państwami. Dnia 13 października 1936 podał do wiadomości publicznej sekretarz amerykańskiego skarbu, Morgenthau, deklarację o wynikach tych rokowań. A mianowicie Stany Zjednoczone zobowiązały się z zastrzeżeniem 24 godzinnego terminu wypowiedzenia dla zmian, tym wszystkim obcym funduszom wyrównawczym walut lub funduszom stabilizacyjnym (na prawach wzajemności) sprzedawać złoto po cenie istniejącej od chwili czasowej stabilizacji dolara, tj. po dol. 35 za uncję czystego złota. By ocenić możność tej decyzji należy przypomnieć, że na podstawie ustawodawstwa walutowego z roku 1934 Stany Zjednoczone zezwalały na wywóz złota tylko do tych krajów, w których istniał obowiązek wymiany banknotów na złoto i z których wywóz złota nie był ograniczony. Nie dostarczały zatem żadnego złota dla brytyjskiego funduszu wyrównawczego waluty. Wedle oświadczenia Morgenthaua wprowadzony zastanie przy pomocy tego środka standard złota nowego rodzaju, który stanowi krok dla stabilizacji kursów dewiz, gdyż zostanie usunięta międzynarodowa spekulacja, a międzypaństwowy ruch złota spoczywać będzie w ręku rządów. W ten sposób doszła do skutku istotna techniczna współpraca między New Yorkiem, Paryżem i Londynem, która następnie dzięki przystąpieniu do niej Belgii, Holandii i Szwajcarii została rozszerzona. Zresztą każde inne państwo, które chciałoby na tej podstawie współpracować, może również do niej przystąpić. Fundusze wyrównawcze walut lub fundusze stabilizycyjne, które podlegają obecnie temu układowi, posiadały przy ich utworzeniu następujące kwoty: Wielka Brytania (kwiecień 1932) = 375 mil. funtów, Stany Zjednoczone (1 maja 1934) = 2 miljardy dolarów, Francja (1 października 1936) = 10 miliardów franków francuskich, Szwajcaria (27 września 1936) = 538,6 milionów franków, Holandia (30 września 1936) = 300 milionów guldenów. Belgijski fundusz wyrównawczy waluty, który stworzono 3 kwietnia 1935 w kwocie 1125 milionów franków belgijskich został przy sposobności ustawowej stabilizacji waluty przekazany 31 marca 1936 kasie skarbowej. Należy jeszcze dodać, że Kanada stworzyła fundusz wyrównawczy waluty dnia 5 lipca 1935 w kwocie 63 milionów dolarów kanadyjskich, a Czechosłowacja dnia 9 października 1936 w kwocie 493 milionów koron czeskich.

Równowaga kursów wymiennych na podstawie tego układu jest naturalnie zbyt chwiejna. W każdym razie należy zważyć, iż cena 35 dolarów za jedna uncie czystego złota istnieje bez zmian od trzech lat w Stanach Zjednoczonych. Ta stosunkowo długa trwałość tymczasowej stabilizacji zdaje dawać gwarancję ze strony Ameryki. Jak wiadomo, ustalono 31 stycznia 1934 wagę zawartości złota w dolarze na 59.06% jego dawnego parytetu. Prezydent Stanów Zjednoczonych posiada jednak do końca stycznia 1937 w ramach swych pełnomocnictw prawo obniżyć zawartość złota w dolarze do 50% dawnego parytetu. Najbliższy kongres w styczniu 1937 ma termin ważności tych uprawnień przedłużyć.

W związku z porozumieniem między najpoważniejszymi państwami w dziedzinie walutowej należy rokować nadzieję na pomyślne jego oddziaływanie na międzynarodowe obroty i dalszy rozwój walut. Nowa amerykańska polityka walutowa wykazuje na dążenie do międzynarodowej współpracy techniczno - walutowej, któraby miała objąć stopniowo również i inne kraje, które jeszcze są opanowane ideą gospodarczej i finansowej autarkii.

Krótkie zestawienie chronologiczne najważniejszych ostatnich zmian w dziedzinie walutowej przedstawia się jak następuje:

Francja: Francuska ustawa walutowa z dn. 1 października 1936 składa się z trzech części. Pierwsza część stanowi o samej walucie, druga część zawiera przepisy w sprawie spekulacji, wreszcie trzecia część ustala środki dla zapobieżenia zwyżki cen i przypisuje obowiązkowe poddawanie się orzecznictwu sądów rozjemczych w sporach o wynagrodzenie za pracę. Ustawa znosi postanowienia artykułów 2 i 3 dawnej ustawy walutowej z dnia 25 czerwca 1928 wedle której zawartość franka złotego wynosiła $65^1/_2$ miligramów złota $^{900}/_{1000}$ próby (= 58.95 miligramów czystego złota). Nowa zawartość złota franka będzie ustalona w przyszłości przez dekret. Jego waga winna jednak znajdować się w granicach 49 do 43 miligramów złota próby $^{900}/_{1000}$ (czyli 44,1 do 38.7 miligramów czystego złota). Obniżenie wartości franka wynosi zatem najmniej 25.19% a najwyżej 34.36%. Zarazem stworzono fundusz stabilizacyjny w sumie 10 miliardów franków.

Aby złagodzić ujemne skutki dewaluacji, wydano przepisy ustawowe dla posiadaczy państwowych rent, bonów skarbowych i obligacyj, jak również bonów obrony narodowej oraz obniżono oprocentowanie pożyczek w Credit Foncier de France.

W następstwie dewaluacji rząd francuski wprowadził cały szereg ulg celnych, by z jednej strony ożywić międzynarodowy handel, a z drugiej strony przeciwdziałać zwyżce cen w kraju. W ten sposób zniesiono prawie ¼ część kontyngentów, zniżono cła na nieskontyngentowane produkty o 15 do 20% i obniżono należności przy skontyngentowanych wyrobach o 20%.

Szwajcaria. Dewaluacja franka francuskiego nie mogła pozostać bez daleko idących wpływów na szwajcarskie gospodarstwo. Pomimo znakomitego technicznego położenia Szwajcarskiego Banku Narodowego, uchwaliła Rada Związkowa przystąpić do ogólnej akcji obniżania wartości walut, wywołanej światowym kryzysem. Zarządzeniem z dnia 27 września 1936 poleciła ona Szwajcarskiemu Bankowi Narodowemu utrzymanie parytetu złotego franka szwajcarskiego na poziomie 215 do 190 miligramów czystego złota (dawny parytet 290.32 miligramów), co odpowiada dewaluacji o 25.94% do 34.56%. W ten sposób był w Szwajcarii miarodajny dla ustalenia kursów tych walut obcych, które nie zostały także równocześnie zdewaluowane, poziom podwyższony przeciętnie o 42,86%.

Po obniżeniu wartości franka nie wprowadzono żadnych ograniczeń w obrocie złotem. Również nie wydano żadnych zarządzeń w sprawie tezaurowanego złota. Ponieważ Szwajcarski Bank Narodowy wyraził gotowość zakupywania złota na podstawie nowego parytetu, wpłynęły dość znaczne masy złota i nastąpiła silna płynność na rynku pieniężnym. Z tego powodu obniżono oficjalną stopę dyskontową w dniu 26 listopada 1936 na 1½%. 26 listopada 1936 na $1^1/_2$%.

Nowe obliczenie wartości zapasów złota Szwajcarskiego Banku Narodowego pozwoliło na stworzenie funduszu wyrównawczego waluty w sumie 538,6 milionów franków. Działalność tego funduszu i zmiany jego stanu są utrzymane w tajemnicy, podobnie jak to się rzecz ma też przy podobnych funduszach w innych krajach.

Przedsięwzięto skuteczne środki dla zapobieżenia nieuzasadnionej zwyżce, cen oraz dla zachowania kosztów utrzymania możliwie na najniższym poziomie. Niektóre cła obniżono, ograniczenia przywozowe złagodzono a niektóre kontyngenty zupełnie zniesiono. Dzięki tym środkom przede wszystkim mogło społeczeństwo szwajcarskie przejść pierwszy okres dewaluacji w spokoju i dyscyplinie. W drugim okresie nie da się jednakże już uniknąć pewnej zwyżki cen wyrobów sprowadzonych z krajów, które nie zdewaluowały również swej waluty w ostatnim czasie. Jeżeli jednak dołoży się starań, by zwyżki cen importowanych towarów nie zostały poprostu automatycznie w całym rozmiarze przerzucone na konsumenta, to zwyżka kosztów utrzymania nie powinna przekroczyć 10%. Niewątpliwie daje nowo utworzona kontrola cen pożyteczne usługi. Aby zaś utrzymać ceny na roztropnym poziomie, muszą być bezzwłocznie dalej złagodzone albo nawet zmienione, ograniczenia przywozowe koniecznych towarów, o ile nie winny one być utrzymane ze względu na politykę handlową lub umowy rozrachunkowe. Szwajcarscy importerzy winni mieć znów najdalej idącą możność zakupywania towarów tam, gdzie mogą uzyskać najkorzystniejsze warunki.

Środki władz związkowych dla zapobieżenia nieuzasadnionej zwyżce cen znalazły powszechne uznanie. Jednakże same władze w niektórych wypadkach nie widzą swego obowiązku do zwalczania drożyzny. I tak z dniem 1 listopada 1936 upoważniono zarząd poczt, telefonów i telegramów do podwyższenia taryfy telegramów i telefonów do zagranicy o 20%. Ta decyzja jest tym bardziej pożałowania godna, iż taksy w Szwajcarii są i tak zbyt wysokie i intratne, a wskazanem było w interesie gospodarstwa narodowego raczej je obniżyć. Również koleje związkowe znosiły rozmaite taryfy ulgowe dla węgla, żelaza i stali.

Jeśli jeszcze jest przedwczesnem mówić o skutkach dewaluacji w ogólnym położeniu gospodarczym kraju, to należy z pewnością przewidzieć, iż winien odnieść pewną korzyść przemysł towarów eksportowych i ruch turystyczny. Ożywienie gospodarcze wpłynie też na sytuację budżetową państwa, które winno wreszcie dojść do równowagi.

Holandia. Dnia 27 września 1936 odstąpił rząd od standardu złotego i zakazał wywóz złota. Dotychczas rząd nie ustalił granic dla wahań parytetu złota gul-

(dalszy ciąg na str. 3)

Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „FIRLEY", Spółka Akcyjna

BILANS ZAMKNIĘCIA W DNIU 31 GRUDNIA 1934 R.

STAN CZYNNY: Majątek stały: Grunty zł. 1.625.731.36, Budynki zł. 12.847.519.36; Urządzenia techniczne złotych 25.493.120.39; Inwentarz zakładowy i biurowy zł. 434.526.36; Razem zł. 40.400.897.47; Majątek płynny: Gotówka w kasach i bankach zł. 10.321.54; Papiery procentowe zł. 4.959.64; Weksle w portfelu zł. 2.000; Akcje i Udziały w innych przedsiębiorstwach zł. 2.834.408.78; Materiały zł. 748.726.72; Półfabrykaty złotych 4.756.50; Wyroby gotowe zł. 65.404.36; Dłużnicy zł. 4.448.220.98; Wydatki okresu przyszłego zł. 64.779.96; Rachunki przechodnie zł. 297.63; Straty: pozostałość z lat ubiegłych zł. 1.409 370.98; Strata w roku operacyjnym 5.209 694.79 zł.; Ogółem zł. 55.203.839.35; Gwarancje zł. 26.992; Depozyty zł. 5.587.855.66; Obligo wekslowe zł. 707.649.83.

STAN BIERNY: Kapitały własne: a) Kapitał zakładowy zł. 13.000.000.—; b) Fundusz zapasowy zł. 44.649.51; Fundusz amortyzacyjny zł. 4.043.367.20; Zobowiązania: Kredyt hipoteczny 15-to letni zł. 22.481.972.37; Wierzyciele: a) Kredyty długoterminowe zł. 12.569.471.78; b) Kredyty bieżące zł. 2.984.844.79; Niepodniesiona dywidenda zł. 32.366.57; Rachunki przechodnie zł. 47.167.13; Ogółem zł. 55.203.839.35; Gwarancje złotych 26.992; Depozyty złotych 5 587.855.66; Obligo wekslowe zł. 707.649 83.

Rachunek Strat i Zysków.

WINIEN. Koszty fabryczne: a) produkcji zł. 2.919.800.48; b) postoju fabryk zł. 246.559.28; Razem zł. 3.166.359.76; Procenty i prowizje zł. 1. 078.318.49; Wydatki ogólne Biura Zarządu zł. 515.177.19; Podatki złotych 161.087.17; Koszty sprzedaży zł. 251.107.35; Odpisy na dłużnikach zł. 1.596.926.10; Odpisy na magazynach i inwentarzach złotych 133.430.55; Różnica kursu zł. 618.179.46; Przegrany proces z dostawcą zł. 188.749.25; Zmniejszenie zapasów towarów gotowych i półfabrykatów na dzień 1 stycznia 1935 r. w porównaniu z dniem 1 stycznia 1934 r. zł. 641.581.97; Różne straty zł. 195.84; Razem zł. 8.351.113.13.

MA. Wpływy ze sprzedaży towarów zł. 3.133.310.36; Amortyzacje zwrotne złotych 5.913.57; Różne wpływy zł. 2.194.41; Strata za rok operacyjny 1934 zł. 5.209.694.79; Razem złotych 8.351.113.13.

BILANS ZAMKNIĘCIA W DNIU 31 GRUDNIA 1935 R.

STAN CZYNNY: Majątek stały: Grunty zł. 1.625.731.36; Budynki zł. 12.850.499.47; Urządzenia techniczne 24.796.344.27 zł.; Inwentarz Zakładowy i Biurowy zł. 408.446.02; Razem zł. 39.681.021.12; Majątek płynny: Gotówka w kasach i bankach zł. 6.265.97; Papiery procentowe zł. 160.10; Akcje i udziały w innych przesiębiorstwach 2.699.475.22 zł.; Materiały zł. 688.444.37; Półfabrykaty zł. 108.186.20; Wyroby gotowe zł. 388.474.83; Dłużnicy zł. 4.798.971.30; Wydatki okresu przyszłego zł. 14.811.13; Rachunki przechodnie 12.809.89 zł.; Straty: pozostałość z lat ubiegłych zł. 6 619.065.77; strata w roku operacyjnym 840.541.94 zł.; Ogółem zł. 55.858.227.84.

Gwarancje zł. 26.991; Depozyty zł. 4.884.218.16; Obligo wekslowe zł. 754.734.34;

STAN BIERNY: Kapitały własne:. a)Kapitał Zakładowy zł. 13.000.000; b). Fundusz Zapasowy zł. 44.649.51; Fundusz Amortyzacyjny zł. 3.936.666.14; Zobowiązania: kredyt hipoteczny 15-to letni zł. 22.481.972.37; Wierzyciele: a) kredyty długoterminowe zł. 12.906.928.38; b) kredyty bieżące zł. 3.444.013.85; Niepodniesiona dywidenda zł. 30.576 23; Rachunki przechodnie zł. 13.421.36; Ogółem zł. 55.858.227.84.

Gwarancje zł. 26 991; Depozyty zł. 4.884.218.16; Obligo wekslowe zł. 754.734.34.

Rachunek Strat i Zysków.

WINIEN: Kosztv fabryczne: a) produkcji zł. 3.777.382.90; b) postoju fabryk zł. 165.634.97; procenty i prowizje złotych 741.403.95; Odpisy na magazynie i inwentarzach zł. 717.822.35; Wydatki ogólne Biura Zarządu zł. 288.751.19; Koszty sprzedaży zł. 214.681.21; Podatki złotych 227.143.65; Różnice kursu zł. 79.827.51; dodatk. koszty eksploatac. terenów marglowych za ubiegłe lata zł. 17.729.21; Różne straty zł. 7.823.93; Ogółem zł. 6.238.200.87.

MA. Wpływy ze sprzedaży złotych 4.840.064.68; Zwiększenie zapasów towarów gotowych i półfabrykatów w dniu 31.12 1935 r. w porówn. z dn. 1.I.35 r. zł. 426.500.17; Amortyzacje zwrotne złotych 106.701.06; Bonifikata zł. 15.000; Różne zyski zł. 9.393.02; Strata za rok operacyjny zł. 840.541.94; Ogółem zł. 6.238.200.87.

OSTATNIE PRZEMIANY WALUTOWE (dalszy ciąg)

dena, jak to miało miejsce we Francji, Szwajcarii, Włoszech i Czechosłowacji, lecz pozostawiono raczej guldenowi znalezienie nowego parytetu na wolnym rynku pieniężnym. W każdym razie stworzono fundusz wyrównawczy waluty w sumie 300 milionów guldenów, ale nie istnieje ustawowy obowiązek utrzymania wahań kursowych w obrębie oznaczonych granic. W tym podobna jest holenderska polityka walutowa do angielskiej od czasu dewaluacji funta w roku 1931. Dnia 19 grudnia 1936 odpowiadał kurs guldena dewaluacji o około 19½% w stosunku do porzuconego parytetu złotego.

Również i Holandia przedsięwzięła środki dla zwalczania zwyżki cen, którąby mogła pozbawić kraj części korzyści, których oczekuje po dewaluacji.

Grecja. Od 26 kwietnia 1932 odstąpiła waluta grecka od złota i była dostosowana do franka szwajcarskiego. Po jego dewaluacji uchwalił Bank Grecji w porozumieniu z rządem dnia 27 września 1936 dostować odtąd drachmę do funta angielskiego. Gubernator banku ustala kurs kupna funta szterlinga stosownie do potrzeb gospodarki w ramach granicy wahań 540 do 550 drachm. Cena sprzedaży będzie również odpowiednio do tego ustaloną. W związku z takim uregulowaniem wynosi cena kupna 546 drachm, a cena sprzedaży 550 drachm od 28 września 1936.

Łotwa. Dnia 28 września 1936 odstąpiła Łotwa od parytetu złota i oparła walutę o funt angielski na podstawie 25.22 Łatów= 1 funt parytetu z przed 20 września 1931. W związku z tym zniżył rząd pewne stawki celne na surowce i półfabrykaty.

Turcja. Dnia 29 września 1936 związano funt turecki z funtem angielskim na podstawie 1 funt angielski = 6.35 — 6.38 funtów tureckich. Dotychczas oparta była waluta turecka na frankach francuskich (1 funt turecki = 12.03 — 12.06 fr. fr.).

Włochy. Rozporządzenie z dnia 5 października 1936 zmniejszyło zawartość czystego złota w lirze z 79.19 miligramów (od 1927 roku) na 46.77 miligramów. Ta dewaluacja o 40.94% odpowiada zatem obniżeniu wartości dolara. Rozporządzenie przewiduje podobnie jak amerykańska reglamentacja, możliwość dalszej dewaluacji o 10% dawnego parytetu. Zysk z dewaluacji na wartości zapasów złota w Banku Włoch postawiono do dyspozycji skarbowi państwa. Szef rządu i minister skarbu zostali upoważnieni do zniesienia w części lub całości w odpowiednim czasie dotychczasowych ograniczeń obrotu pieniężnego i towarowego.

Austria. W związku z dewaluacją franka francuskiego musiała nastąpić techniczna zmiana obliczenia wartości szylinga, gdyż dotychczas podstawą do tego była cena sprzedaży złota przez Bank Francji. Zgodnie z ustawą z dnia 6 października 1936, która weszła w życie z ważnością wsteczną od 26 września 1936, ogłasza komitet giełdy wiedeńskiej w każdym dniu giełdowym kurs złota t. zn. sumę szylingów. odpowiadającą 100 szylingom złotym, którą ustala Austriacki Bank Narodowy w porozumieniu z ministrem skarbu na podstawie kursów złota i dewiz na najważniejszych rynkach pieniężnych.

Czechosłowacja. Dnia 17 lutego 1934 zdewaluowaną koronę o 16⅔% i zniżono zawartość czystego złota z 44.58 na 37.15 miligramów. Ta dewaluacja okazała się jednak niedostateczną, gdyż nie przyniosła oczekiwanych korzyści. Dlatego przyłączyła się Czechosłowacja do bloku państw dawnego bloku złotego i ustawą z dnia 9 października 1936 określiła zawartość korony w granicach 32.21 a 30.21 miligramów czystego złota. Tej granicy odpowiada dewaluacja o 27.8% do 32.2% parytetu przed pierwszą dewaluacją z lutego 1934. W rozporządzeniu z dnia 9 października 1936 ustalono zawartość korony na 31.21 miligramów czystego złota, co odpowiada ogólnej obniżce wartości o 30% t. j. o tę sumę, o jaką waluta szwajcarska i francuska przeciętnie zdewaluowane zostały. Następnie stworzono fundusz wyrównawczy kursów w sumie 493 milionów koron.

Lichtenstein. Z początkiem października 1936 postanowił rząd tego księstwa zastosować u siebie zarządzenia walutowe szwajcarskie.

Rumunia. Dnia 6 listopada 1936 wydał rząd rozporządzenie, w myśl którego Rumuński Bank Narodowy upoważniony został do przewartościowania swych zapasów złota na podstawie Lei 153.333 (dotychczas Lei 111.111) za kilogram czystego złota, tz. o 38%.

By wkończu uzupełnić zestawienie wydarzeń walutowych, należy jeszcze podać państwa, które w ostatnich czasach złożyły deklaracje, iż nie zmienią swego obecnego stanu walutowego, są to: Albania, Bułgaria, Egipt, Indie Brytyjskie, Japonia, Jugosławia, Niemcy i Polska. W żadnym z tych państw nie istnieje waluta złotowa w rzeczywistości, a większość ich walut została już mniej lub więcej zdewaluowana.

Nowa fala dewaluacji nie przyniosła tych skutków ujemnych, których się obawiano. Porozumienie między sześcioma potężnymi mocarstwami finansowymi w sprawie technicznej współpracy ich funduszów wyrównawczych walut stanowi pierwszy krok do stabilizacji walutowej. Następnie już przeprowadzone złagodzenia przeszkód w handlu i zniżki celne w różnych państwach rokują nadzieję na stopniowe przywrócenie normalnych międzynarodowych stosunków handlowych. Te państwa jednak mogą tylko wtedy dalej kroczyć tą drogą, jeżeli inne państwa pójdą za ich przykładem. Lecz zagadnienie usuwania barier celnych i kontyngentów nie jest tylko kwestią dobrej woli. Bo jeżeli wprawdzie dostosowywanie się walut stwarza lepszą równowagę gospodarczą między narodami, to nie dostarcza ono jednak zubożałym krajom żadnych środków uzdrowienia. Dlatego należałoby też przywrócić wielkie linie obrotu kapitałowego i towarowego między państwami finansowo silnymi i państwami których siły osłabione lub zniszczone zostały w latach kryzysu. Brak właśnie jest przesłanek dla udzielenia międzynarodowych pożyczek tak długo, jak długo nie będą wyjaśnione stosunki polityczne i nie zotały usunięte przeszkody, które hamują wolny obrót kapitałów i towarów.

Dewaluacje walut we wrześniu 1936 powinny być wstępem do wspólnej, potężnej akcji dla przywrócenia porządku i wolności w międzynarodowych stosunkach. Dlatego należy też powitać z uznaniem także ujawniające się tu i ówdzie dążenia i należy sobie życzyć by nadal były kontynuowane. Tylko na gospodarczej podstawie mogą narody materialnie się rozwijać z nadzieją współżycia w pokoju i dobrobycie.

(Gazeta Bankowa)

Przekazy do Niemiec

Komisja Dewizowa uchwałą z dn. 27 stycznia b. r. zmieniła przepisy, zawarte w okólniku Nr. 35, a dotyczące przekazów do Niemiec. Nowe przepisy postanawiają, co następuje:

Zapłata zobowiązań osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce wobec takichże osób, zamieszkałych w Niemczech, może być dokonana — aż do odwołania — jedynie z zachowaniem następujących przepisów:

1) Należności z nast. tytułów mogą być przekazywane tylko za pośrednictwem Polskiego T-wa Handlu Kompensacyjnego, a od dn. 1 lutego r. b. — Polskiego Instytutu Rozrachunkowego w Warszawie: a) należności za towary, sprowadzone z Niemiec w ramach umowy gospodarczej polsko-niemieckiej z dn. 4 listopada 1935 r.; b) należności za towary, sprowadzone z Niemiec przed wejściem w życie tej umowy; c) koszty transportu lądowego do granicy niemieckiej przy imporcie towarów z Niemiec; d) koszty robocizny w obrocie uszlachetniającym; e) rabaty, bonifikaty i odszkodowania, związane z importem towarów niemieckich do Polski i eksportem towarów polskich do Niemiec; f) zapłata za weksle, nadesłane z Niemiec do inkasa, zaopatrzone przy wysyłce ich do Niemiec w specjalną klauzulę. Banki dewizowe upoważnione są do prowadzenia specjalnych zablokowanych kont niemieckich firm księgarskich i wydawniczych oraz do przyjmowania na te konta wpłat periodycznych za książki i t. p. z tym, że sumy, wpłacone na takie rachunki, będą w końcu każdego miesiąca automatycznie przelewane do P. I. R.

2) Należności, wynikające z innych tytułów, niż wyszczególnione w p. 1, przekazywane być mogą wyłącznie za pośrednictwem Banku Polskiego z wyjątkami, podanymi niżej w p. 5. Do rozpatrywania i załatwiania wniosków o uskutecznianie przekazów upoważnione są Bank Polski i banki dewizowe w tych wypadkach, gdy zobowiązanie nie przekracza równowartości 3.000 zł: jeżeli całość zobowiązania przekracza tę sumę — wnioski należy kierować do decyzji Komisji Dewizowej.

3) Postanowienia, zawarte w p. 1 i 2, stosują się również do instytucyj lub osób, które otrzymały od Komisji Dewizowej generalne zezwolenie na dokonywanie przekazów do Niemiec w inny sposób, w tych zezwoleniach wskazany. Instytucje te lub osoby tracą nadane im uprawnienia, a banki dewizowe nie mogą więcej uskuteczniać przekazów do Niemiec na podstawie dotychczasowych zezwoleń, chyba, że Komisja Dewizowa, na skutek ponownego wniosku, na nowo je wyraźnie zatwierdzi. Udzielone przez Komisję Dewizową przed dn. 22 września r. ub. zezwolenia na przekazy wielokrotne sum, przeznaczonych na koszty utrzymania, oraz zezwolenia na wielokrotny wywóz zagranicę wynagrodzeń służbowych — są ważne do wyczerpania.

4) Okólnik omawia szczegółowo sposób uskuteczniania przekazów przez Bank Polski.

5) Postanowienia omawianego okólnika, zawarte w p. 1 i 2, nie mają zastosowania do przekazów należności z następujących tytułów, które mogą być wykonywane na zasadach ogólnych: a) należności za towary pochodzenia nie-niemieckiego, przechodzące tylko tranzytem przez Niemcy, oraz koszty dodatkowe, związane z takim importem, jeżeli powstały poza Niemcami; b) do przekazów z rachunków zagranicznych wolnych w walutach obcych „nowych". należących do osób, zamieszkałych w Niemczech; c) do sum, zwracanych niemieckiemu zleceniodawcy na podstawie okólnika Nr. 18; d) do przekazów na koszty podróży i cele turystyczne; e) do przekazów w ramach przepisów ust. IV okólnika Nr. 8 drobnych sum, nie przekraczających równowartości 100 zł. — w pewnych określonych wypadkach; f) do zapłaty za weksle, nadesłane z Niemiec do inkasa, które przed wysłaniem za granicę zaopatrzone zostały w odpowiednią adnotację wedle okólnika Nr. 26.

6) Zapłata za weksle, nadesłane z Niemiec do inkasa, opiewające na marki niemieckie, może być przyjęta w banknotach niemieckich, jeżeli dłużnik płaci je z posiadanych własnych zapasów tych banknotów, a zobowiązanie wekslowe nie pochodzi z należności za sprowadzony z Niemiec towar lub z innych tytułów, wyszczególnionych w p. 1 omawianego okólnika i jeżeli dłużnik złoży pisemne oświadczenie. We wszystkich innych wypadkach zapłata za weksel winna nastąpić w złotych.

7) Niezależnie od ustanowionego w omawianym okólniku trybu uskuteczniania przekazów do Niemiec nie jest wykluczona możliwość odmrożenia sum, zablokowanych, posiadanych w Niemczech przez osoby, zamieszkałe w Polsce, drogą odsprzedaży takich sum innej osobie, zamieszkałej w Polsce, która ma zobowiązania w Niemczech. Tego rodzaju prywatny rozrachunek wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej. Pokrywanie w ten sposób zobowiązań importerów, które powinny być spłacone za pośrednictwem P. I. R., jest niedopuszczalne.

Zaznaczyć należy, że jednocześnie z wejściem w życie omawianych zmian przestają obowiązywać: okólnik Nr. 35 z dn. 22 września r. ub. wraz z uzupełnieniem z dn. 12 listopada r. ub. oraz ostatni ustęp okólnika Nr. 11 i ustęp VII okólnika Nr 30.

Giełda Pieniężna w Warszawie

1.II — 5.II)

Ruch kursów

Dewizy. Amsterdam 289.60 —289.40—289.70, Berlin 212.36 Bruksela 89.20 — 89 — 89.10, Gdańsk 100, Helsingfors 11.44, Kopenhaga 115.60, Londyn 25.89 —25.86—25.88, Mediolan 27.88, Nowy Jork 5.28¼ — 5.28 — 5.28½, Kabel 5.28½ — 5.28¼ — 5.28¾, Oslo 130.10 — 129.95, Paryż 24.65 —24.61, Praga 18.42 — 18.38, Sztokholm 133.45 — 133.30 — 133.40, Zurich 121 — 120.85.

Pożyczki państwowe: 3% Prem. Poż. Inwestycyjn. I em. 64 — 64.50 (ser. 82.50 — 84) II em. 64.75 — 65.50 (ser. 83.25 — 85.50), Dolarówka 47—46.75, 4% Poż. Konsolidacyjna: sztuki większe 51.38 — 51.25 — 51.75, miejsze 49.63 — 50.13, 5% Poż. Dolarowa 62.25, 7% Poż. Stabilizacyjna 447 — 447.50.

Prywatne papiery lokacyjne: List. zast. funtowe Tow. Kred. Przem. Polskiego: 7% — 80, 8% — 91, 4½% list. zast. Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie serie V 49. 25 — 49.50, 4½% list. zast. Poznańskiego Ziem. Kredyt. serie K. 45.50 — 46, listy zast. Tow. Kred. Miejskiego w Warszawie. 5% — 56.50 57, 5% z 1933 r, 54.50 — 55.50 — 55 (po zł. 1000 — 55.25), 5% list. zast. m. Częstochowy (dawn.) 49.50, 5% list. zast. z 1933 r.: m. Łodzi — 49.50, m. Radomia 40, m. Siedlec 29.63. Obligacje m. st. Warszawy: 6% VI poż. 57 — 57.50, 5½% VII poż. 54.

Akcje: Bank Polski 108.50 — 111 — 108.75, Warsz. Tow. Fabryk Cukru 26.50 — 27, Warsz. Tow. Kop. Węgla 17, Lilpop 13 — 13.20, Modrzejów 6.75, Norblin 55, Starachowice 32, Haberbusch 37.

Kursy nieurzędowe z końca okresu: 8% Poż. z 1925 r. 65—65.50 — 65.25, 7% Poż. Śląska 56.25 — 55.75 — 56, 7% Poż. m. st. Warszawy 55.75.

Z BANKU POLSKIEGO

bilans za III dekadę stycznia **1937**

W trzeciej dekadzie stycznia zapas złota powiększył się o 1.1 mln. zł do 397.3 mln. zł, a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0.5 mln. zł do 31.9 mln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 15.1 mln. zł. do 722.2 mln. zł, przy czym portfel wekslowy powiększył się o 16.5 mln. zł. do 626.6 mln. zł a stan pożyczek zabezpieczonych zastawami wzrósł o 0.5 mln. zł do 60.2 mln. zł, natomiast portfel zdyskontowanych biletów skarbowych zmniejszył się o 1.8 mln. zł do 35.4 mln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu wzrósł o 2.5 mln. zł do 49.9 mln. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy spadkowi, pierwsza o 14.4 mln. zł do 174.8 mln. zł, druga zaś o 5.9 mln. zł do 288.4 mln. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 31.0 mln. zł do 233.3 mln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — powiększył się o 41.9 mln. zł do 999.3 mln. zł.

Pokrycie złotem wynosi 35.08%

Stopa dyskontowa 5%, stopa od pożyczek zastawowych 6%.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 15 stycznia 1937 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych.

§ 1. W paragrafie 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. o wypuszczeniu 4% Pożyczki Konsolidacyjnej i o warunkach konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 114) ustęp (3) otrzymuje następujące brzmienie.

„(3) Obligacje 5% państwowej renty ziemskiej Serii I bez kuponu, płatnego 1 czerwca 1936 r., będą przyjęte do wymiany z tym jednak, że z tytułu konwersji zostaną za nie wydane obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej bez pierwszych dwóch kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada 1936 r. Obligacje 6% Pożyczki Narodowej bez kuponu płatnego w dniu 1 lipca 1936 r. lub kuponów następnych będą również przyjęte do wymiany z tym, że za każdy brakujący kupon zostaną odcięte 2 kolejne kupony, począwszy od kuponu Nr. 1, od wydanych z tytułu konwersji obligacyj 4% Pożyczki Konsolidacyjnej".

§2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

Wyszedł z druku Nr 2 Czasopisma „Gazeta Bankowa" z dn. 25 stycznia r. b. i zawiera treść następujące:

Marcel Scheffs — Rewizja przedsiębiorstw.

Mgr. Zygmunt Sinnreich: Obniżanie reszty ceny kupna nieruchomości ziemskich a wierzytelności banków z eskonta weksli parcelacyjnych.

Seweryn Ołowiński: Przepisy dewizowe w Japonii.

R. K. Ostatnie przemiany walutowe.

Bibliografia, ustawodawstwo gospodarcze, skarbowość, pieniądz i kredyt, kronika zagraniczna, przemysł, rolnictwo i handel. Dekadowe zestawienie rachunków Banku Polskiego w milionach złotych.

Odpowiedzi Redakcji

E. B. Pożyczki polskie, emitowane w markach, zostały po wprowadzeniu do obiegu złotego, przewalutowane w stosunku: 1 zł. = Mp. 1.800,000. Żadne ciągnienia od czasu tego nie odbywają się. Pożyczki przedwojenne rosyjskie rublowe oraz akcje rublowe, o które WP. zapytują, również żadnej wartości nie przedstawiają.

„Okulary z Kołomyi" Żadna wygrana na podane numery nie padła, natomiast Włoska Poż. Czerw. Krzyża została wylosowana do amortyzacji w jednym z ciągnień poprzednich.

WP. J. Dzierżanowski w miejscu. Po otrzymaniu kompletnej tabeli restantów po 15 b. m., będziemy mogli podany spis sprawdzić.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

po zł. 25 wart. nom.

Zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego.

w dniu 4 lutego 1937 oznaczone Nr.Nr.:

67 10517 18900 25162 29513 29711 34836

we wszystkich 10-ciu seriach wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25 złotowy.

Premiowanie książeczek na wkłady oszczędnościowe premiowane serii III P.K.O.

Dnia 30 stycznia 1937 r. odbyło się w P. K. O. siódme publiczne premiowanie książeczek na wkłady oszczędnościowe premiowane serii III-ej.

W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkładki za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 stycznia 1937 r.

Premie po zł. 1.000 — padły na Nr. Nr. 162.315, 186.369 190.576 232.923 244.857.

Premie po zł. 500 — padły na Nr. Nr. 150.491 152.691 154.699 160.627 166.108 169.252 171.046 174 374 176.499 184.386 184.900 185.214 187.096 189.146 193.802 193.808 199.871 200.393 207.347 209.152 226.881 232.326 233.670 239.833 240.716 241.646 245.075

Premie po zł. 250.— padły na Nr. Nr. 150.355 151.380 154.570 157.466 157.467 157.915 158.341 158.374 158.594 158.709 158.994 161.133 161.351 161.433 162.900 164.901 165.856 166.154 169.035 169.398 172.481 173.195 174.759 177.036 177.353 178.681 178.849 181.125 181.853 181.854, 182.324 185.628 185.669 185.719 185.890 187.493 189.467 190.249 195.071 195.361 196.090 197.725 199.501 200.126 201.029 206.214 208.486 208.720 209.707 210.602 216.342 219.999 221.394 221.641 222.703 223.494 223.503 224.829 225.222 225.419 230.809 232.506 232.783 235.234 235.629 236.087 237.469 238.444 238.632 238.781 240.097 241.547 250.988 251.008 251.216 251.324 251.447.

Poza tym zostało wylosowanych 263 premii 100-złotowych.

Po raz drugi padły premie na następujące książeczki:

zł. 500.— na Nr. 251.221

zł. 250.— na Nr. Nr. 158.041 166.907 172.374

zł. 100.— na Nr. Nr. 167.095 184.705 190.963 191.104 197.786 207.404 220.752.

Ogółem padło 383 premie na łączną kwotę zł. 66.400.—

O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadamiani listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych Serii III-ej jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premij książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładek

Książeczki serii III-ej, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas nie podjęte:

zł. 250.— Nr. Nr. 166.759, 210.695.

zł. 100.— Nr. Nr. 151.722 162.818 173.574 176.980 184.923 234.188 235.636 241.708.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub realizacją

3% Prem .Poż. Inwestycyjnej I em. —

Ser. 503 Nr. 15 Ser. 6298 Nr. 35 Ser. 13654 Nr. 45 Ser. 13694 Nr. 44.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em. — —

Ser. 5016 Nr. 50 Ser. 6298 Nr. 35 Ser. 12705 Nr. 47—49.

4% Prem. Poż. Dolarowej.

Nr. Nr. 116525 359870 386841 414169 506888 1195018 — 21 1209503 1249258 — 59.

6% Pożyczki Narodowej

Na zł. 100 — 2760458

Po zł. 50 Nr. Nr. 956115 811133.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenia dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestyc. II em.

Ser. 10591 Nr. 34.

3% Prem. Poż. Budowlanej

Nr. 130337 144813 — 14

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej

Ser. 7746 Nr. 21 i 24

4% Prem. Poż. Dolarowej

Nr. 265409 395703 546477 907397.

5% L. Z. Tow. Kred. Miejsk. w Warszawie

Na zł. 1000 — Nr. 202688

Urząd Śledczy **prostuje** zastrzeżenie dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II em.

Ser. 18058 Nr. 50 **winno być ser. 17058 Nr. 50**

(Urząd Śledczy V 61/37, V 142/37 K. 73 — 46/33 i V 176/37 z dn. 15, 27.I i 3.II 1937)

Zastrzeżenia Sądowe

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **wzbronił** wypłat oraz dokonywanie tranzakcyj

5% Państw. Poż. Konwers. z 1924 r.

Po zł. 500 Nr. Nr. 4145051 4183369

Po zł. 100 Nr. 3545694 —96.

Po zł. 50 Nr. 223877 3288122

Po zł. 10 Nr. 1007525 1046125 — 28 2799273 3031931 — 33 3600214 3900265

Św. ułam. zł. 5 Nr. 27658.

4% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warsz.

Na zł. 400 — 63640

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **uchylił zakaz** dokonywania tranzakcyj

5% Państw. Poż. Konwers. z 1924 r.

(wart. nie podana) Nr. Nr. 4062079 4090668 — 69 4119353 4121202 4133151 4174411 4177979 4311689 4332845

Na zł. 1000 Nr. 4331334

Po zł. 500 Nr. 4187566 — 67

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **unieważnił**

5% L. Z. Tow. Kred. Miejsk. w Warszawie

Po zł. 500 Nr. 46873 — 77

Na zł. 200 Nr. 84172

Na zł. 100 Nr. 112342

Na zł. 50 Nr. 142450.

Sąd Okręgowy w Łodzi wzbronił wypłat oraz dokonywania tranzakcyj

Akc. Kol. Elektr. Łódzkiej V em.

Nr. 14162

(Monitor Pol. Nr. 21, 22, 25, 26 i 27 z dn. 27 i 28.I oraz 1, 3 i 4.II 1937 r.)

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

	Nazwa papieru procentowego	Data płatności	Luty 16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
3%	Prem. Poż. Inwestycyjna I. i II. em.	1/1-1/5-1/9	0.375	0.38333	0.39166	0.40	0.40833	0.41666	0.425	0.43333	0.44166	0.45	0.45833	0.46666	0.475
4%	L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1 1/7	0.50	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333
4½%	L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań, Ziem. Kredyt., Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy, Państw. B-ku Rolnego (40 i pół letnie)		0.5625	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0.65	0.6625	0.675	0.6875	0.70	0.7125
5%	Poż. Konwersyjn. Konwers. Poż. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowy, Kalisza, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlec, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego B-ku Ziem. i Oblig. Kom. B-ku Kredyt. w Poznaniu	..	0.625	0.63888	0.65277	0.66666	0.68055	0.69444	0.70833	0.72222	0.73611	0.75	0.76388	0.77777	0.79166
5½%	Oblig. m. st. Warszawy	..	0.6875	0.70277	0.71805	0.73333	0.74861	0.76388	0.77916	0.79444	0.80972	0.825	0.84027	0.85555	0.87083
6%	Poż. Narodowa; Oblig. m. st. Warszawy	..	0.75	0.76666	0.78333	0.80	0.81666	0.83333	0.85	0.86666	0.88333	0.90	0.91666	0.93333	0.95
7%	L. Z. i Oblig. Melioracyjne Państw. B-ku Rolnego, Oblig. Mieszkaniowe m. Poznania		0.875	0.89444	0.91388	0.93333	0.95277	0.97222	0.99166	1.01111	1.03055	1.05	1.06944	1.08888	1.10833
8%	Poż. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. B-ku Rolnego, Poż. Szkolna m. st. Warszawy	.	1.—	1.02222	1.04444	1.06666	1.08888	1.11111	1.13333	1.15555	1.17777	1.20	1.22222	1.24444	1.26666
4%	Prem. Poż. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5	½-⅛	0.00833	0.00888	0.00944	0.01	0.01055	0.01111	0.01166	0.01222	0.01277	0.01333	0.01388	0.01444	0.015
7%	Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe)	..	0.29166	0.31111	0.33055	0.35	0.36944	0.38888	0.40833	0.42777	0.44722	0.46666	0.48611	0.50555	0.525
4%	Oblig. Komunalne i Kolejowe Banku Gospodarstwa Krajowego	¼-1/10	1.50	1.51111	1.52222	1.53333	1.54444	1.55555	1.56666	1.57777	1.58888	1.60	1.61111	1.62222	1.63333
4½%	Oblig. B-ku Gospod. Krajowego	,,	1.6875	1.70	1.7125	1.725	1.7375	1.75	1.7625	1.775	1.7875	1.80	1.8125	1.825	1.8375
5%	L. Z. Tow. Kred. Miejsk. we Lwowie	,,	1.875	1.88888	1.90277	1.91666	1.93055	1.94444	1.95833	1.97222	1.98611	2.—	2.01388	2.02777	2.04166
6%	Pożyczka Dolarowa z 1920 roku	.	2.25	2.26666	2.28333	2.30	2.31666	2.33333	2.35	2.36666	2.38333	2.40	2.41666	2.43333	2.45
7%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)		2.625	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833
7½%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj. bankowe		2.8125	2.83333	2.85416	2.875	2.89583	2.91666	2.9375	2.95833	2.97916	3.—	3.02083	3.04166	3.0625
8%	Oblig. B-ku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r.		3.—	3.02222	3.04444	3.06666	3.08888	3.11111	3.13333	3.15555	3.17777	3.20	3.22222	3.24444	3.26666
4%	L. Z. Akc. B-ku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.16666	1.17777	1.18888	1.20	1.21111	1.22222	1.23333	1.24444	1.25555	1.26666	1.27777	1.28888	1.30
4½%	L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie	..	1.3125	1.325	1.3375	1.35	1.3625	1.375	1.3875	1.40	1.4125	1.425	1.4375	1.45	1.4625
5%	Oblig. Polsk. Banku Komunalnego II IV. L. Z. Akc. B-ku Hipotecznego we Lwowie		1.45833	1.47222	1.48611	1.50	1.51388	1.52777	1.54166	1.55555	1.56944	1.58333	1.59722	1.61111	1.625
7%	Pożyczka zagraniczna w lirach włoskich	..	2.04166	2.06111	2.08055	2.10	2.11944	2.13888	2.15833	2.17777	2.19722	2.21666	2.23611	2.25555	2.275
4%	Pożyczka Konsolidacyjna	15/5-15/11	1.01111	1.02222	1.03333	1.04444	1.05555	1.06666	1.07777	1.08888	1.10	1.11111	1.12222	1.13333	1.14444
3%	Państwowa Renta Ziemska	1/6 1/12	0.625	0.63333	0.64166	0.65	0.65833	0.66666	0.675	0.68333	0.69166	0.70	0.70833	0.71666	0.725
7%	Śląska Pożyczka z 1928 roku (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	..	1.45833	1.47777	1.49722	1.51666	1.53611	1.55555	1.575	1.59444	1.61388	1.63333	1.65277	1.67222	1.69166
4%	L. Z. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444	0.65555	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333
4½%	L. Z Kred. Ziem. w Warszawie	,,	0.675	0.6875	0.70	0.7125	0.725	0.7375	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825
6%	L. Z Kred. Ziem. (we frankach)	,,	0.90	0.91666	0.93333	0.95	0.96666	0.98333	1.—	1.01666	1.03333	1.05	1.06666	1.08333	1.10
8%	L. Z. Kred. Ziem. (w dolarach)	..	1.20	1.22222	1.24444	1.26666	1.28888	1.31111	1.33333	1.35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666
4%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6 31/12	0.51111	0.52222	0.53333	0.54444	0.55555	0.56666	0.57777	0.58888	0.60	0.61111	0.62222	0.63333	0.64444
4½%	L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	..	0.575	0.5875	0.60	0.6125	0.625	0.6375	0.65	0.6625	0.675	0.6875	0.70	0.7125	0.725
7%	L. Z. Banku Gospodarstwa Krajowego	..	0.89444	0.91388	0.93333	0.95277	0.97222	0.99166	1.01111	1.03055	1.05	1.06944	1.08888	1.10833	1.12777
8%	L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gospodarstwa Krajowego	.	1.02222	1.04444	1.06666	1.08888	1.11111	1.13333	1.15555	1.17777	1.20	1.22222	1.24444	1.26666	1.28888

UWAGA: Zamienniki obliczeniowe dla papierów wartościowych i wartości kuponu bieżącego w złotych w złocie z 1924 r. oraz w walutach obcych: zł. 100 w zł. z 1924 r.=zł. 172.—, 100 franków francuskich=podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Paryż z dnia tranzakcji, 1 funt sterling = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czekach na Londyn z dnia tranzakcji; dla 6% Poż. Dolarowej oraz 8% list. zast. dolarowych Tow. Kred. Ziemskiego w Warszawie serii z 1924 r., poręczonych przez Skarb Państwa: 1 dol.=podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego wypłaty telegraficznej na Nowy Jork z dnia tranzakcji.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Ś-to Krzyska Nr. 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa", tel. 506-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: rocznie zł. 20.—, półrocznie zł. 10.—, kwartalnie zł. 5.—, miesięcznie zł. 1.80. Zagranicą rocznie zł. 26. Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** strona zł. 800.—; ½ strony zł. 450.—; ¼ strony zł. 250.—; ⅛ strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.— Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor: Maksymilian Polikier. Zakł. Graf. „Spółdzielnia Pracy", Krak.-Przedm. 66 (dawn. Koziańscy). Wydawca: Helena Polikierowa.